

Usnesení

Krajský soud v Hradci Králové projednal v neveřejném zasedání konaném dne 30. ledna 2023 stížnost odsouzeného [REDAKCE], narozeného dne [REDAKCE], podanou proti usnesení Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 22. 12. 2022, číslo jednací 2 Pp 70/2022-12, a rozhodl

takto:

Z podnětu stížnosti odsouzeného se napadené usnesení podle § 149 odst. 1 písm. a) tr. řádu zrušuje, a nově se rozhoduje tak, že odsouzený [REDAKCE], narozený dne [REDAKCE] v [REDAKCE], se podle § 88 odst. 1 písmeno b) tr. zákoníku **podmíněně propouští** z výkonu trestu odnětí svobody, uloženého mu trestním příkazem Okresního soudu v Semilech ze dne 17. 3. 2016, číslo jednací 4 T 32/2016-158, ve spojení s usnesením Okresního soudu v Semilech ze dne 16. 11. 2021, číslo jednací 4 T 32/2016-329, a s usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 6. 1. 2022, číslo jednací 10 To 10/2022-341.

Podle § 89 odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku se stanoví zkušební doba na 2 (dva) roky, za současného vyslovení dohledu nad odsouzeným v rozsahu ustanovení § 49 až § 51 tr. zákoníku, a současně se mu ukládá, aby podle svých sil nahradil škodu, kterou trestným činem způsobil.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením zamítl okresní soud návrh odsouzeného [REDAKCE], generálie výše, o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, uloženého trestním příkazem Okresního soudu v Semilech ze dne 18. 3. 2016, sp. zn. 4 T 32/2016 (poznámka krajského soudu: z přílohového spisu Okresního soudu v Semilech uvedené sp. zn. vyplývá, že tento trestní příkaz byl vydán dne 17. 3. 2016, viz záhlaví tohoto trestního příkazu a datum na jeho konci č. l. 158 a 158 verte tohoto přílohového spisu).
2. Opis napadeného usnesení byl odsouzenému doručen dne 9. 1. 2023. Ten dne 10. 1. 2023 podal ve věznici proti tomuto usnesení písemnou stížnost, která byla podána k poštovní přepravě dne 11. 1. 2023, a dne 12. 1. 2023 byla doručena soudu prvního stupně.
3. Krajský soud připomíná tyto časové údaje proto, že po vyhlášení napadeného usnesení si odsouzený ponechal lhůtu k podání stížnosti. Počátek běhu třídní stížnostní lhůty je ovšem třeba svázat až se dnem *doručení* právě opisu napadeného usnesení, a nikoli se dnem, kdy to bylo odsouzenému ústně vyhlášeno (oznámeno) při veřejném zasedání (nakonec napadené usnesení – ve svém závěru – obsahuje v tomto směru zcela správné procesní poučení). Napadené usnesení je svou povahou rozhodnutím, týkajícím se *osobní svobody* jednotlivce, s tím, že běh třídní stížnostní lhůty až od doručení napadeného usnesení upravila i příslušná ústavně-právní judikatura, konkrétně rozhodnutí ÚS sp. zn. IV. ÚS 652/20.

4. Zjednodušeně řečeno, těžištěm odůvodnění stížnosti odsouzeného (dále i „stěžovatel“), je vyjádření nesouhlasu s napadeným usnesením. Ve výkonu trestu odnětí svobody je poprvé. Připomněl i svůj nepříznivý zdravotní stav, jakož i vyložil důvody, proč mu byly uloženy příslušné kázeňské odměny. Stejně tak, podle svých možností, splácí způsobenou škodu.
5. V petitu stížnosti pak odsouzený navrhl zrušení napadeného usnesení, s tím, aby jej krajský soud podmíněně propustil z výkonu trestu, nebo necht' je věc vrácena soudu prvního stupně. Součástí písemné stížnosti jsou i doklady o pracovních příjmech stěžovatele ve věznici. Dále jsou ve spise založeny i lékařské zprávy, které se jej týkají.
6. Z podnětu takto podané stížnosti přezkoumal krajský (stížnostní) soud podle § 147 odst. 1 tr. řádu správnost výroku napadeného usnesení, jakož i řízení předcházející, a dospěl k závěru, že stížnost odsouzeného je důvodná.
7. Řízení, předcházející vydání přezkoumávaného rozhodnutí, netrpí žádnou procesní vadou; o stěžovatelově žádosti konal řízení místně příslušný okresní soud, tj. takový, v jehož obvodu se nachází věznice, kde je na odsouzeném trest vykonáván. O návrhu bylo správně konáno veřejné zasedání, v jehož rámci byl ten podle § 333 odst. 2 tr. řádu i vyslechnut.
8. Přesto muselo být napadené usnesení zrušeno, neboť soud prvního stupně se před jeho vydáním nevypořádal komplexně se všemi zákonnými podmínkami pro aplikaci dobrodiní trestního zákoníku v podobě podmíněného propuštění odsouzeného, navíc odůvodnění, proč byla jeho žádost zamítnuta, nevyznívá příliš přesvědčivě, konkrétně pokud jde o poslední odstavec odůvodnění napadeného rozhodnutí.
9. Podle § 88 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku, soud může odsouzeného podmíněně propustit na svobodu, jestliže odsouzený po právní moci rozsudku, zejména ve výkonu trestu, svým chováním a plněním svých povinností prokázal polepšení, a může se od něho očekávat vedení řádného života v budoucnu a odsouzený vykonal alespoň třetinu uloženého trestu odnětí svobody, a dosud v jeho výkonu nebyl.
10. Jedná se bezesporu o dobrodiní zákona, na jehož poskytnutí není právní nárok (viz sousloví „soud může“). Tím spíše neexistuje ústavně zaručené právo na to, aby bylo vyhověno žádosti odsouzeného o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody (viz např. nález již zmíněného Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 482/18).
11. Posouzení podmínek poskytnutí tohoto zákonného institutu obecné části trestního zákoníku je tedy věcí tzv. soudcovské úvahy. Ta v posuzované věci nebyla zcela přesná.
12. Je nepochybné, že odsouzený měl nárok na podání žádosti po uplynutí jedné třetiny vykonaného trestu odnětí svobody. Soud prvního stupně konstatoval v odůvodnění svého rozhodnutí pouze průměrnost hodnocení odsouzeného věznicí (čím patrně dal tento soud najevo, že stěžovatel neprokázal potřebnou kvalitu svého polepšení, coby další zákonné podmínky podmíněného propuštění).
13. S takovým názorem nelze souhlasit. Je sice zřejmé, že odsouzený se nenachází v pro něho nejvýhodnější prvé prostupné skupině vnitřní diferenciací výkonu trestu (je ve II. PSVD), kdy je skutečností, že právě odsouzení, nacházející se v I. PSVD, bývají se žádostí o své podmíněné propuštění zpravidla úspěšní. Takový postup ovšem nemůže být bezvýjimečný, neboť každý případ se posuzuje individuálně. V případě stěžovatele zejména nelze přehlédnout, že k jeho žádosti se připojil ředitel věznice. Odsouzený je velmi dobře hodnocen po stránce pracovní kázně, plní program zacházení v celém rozsahu. Má sice jen dvě kázeňské odměny v podobě pochvaly, bylo mu však opakovaně umožněno opustit věznici v souvislosti s návštěvou, kázeňsky trestán nebyl. Navíc je ve výkonu trestu odnětí

svobody poprvé, s tím, že stran předchozích jeho odsouzení (viz opis rejstříku trestů č. 1. 7 spisu), jsou takové postihy charakteru, jako by odsouzen nebyl. Odsouzený také není ve výkonu trestu odnětí svobody pro delikt (trestný čin) násilné povahy.

14. Věc je třeba vidět i v širších souvislostech, které krajský soud zjistil z již zmíněného přílohového spisu Okresního soudu v Semilech sp. zn. 4 T 32/2016.
15. Jak již uvedeno, pravomocným trestním příkazem tohoto soudu ze dne 17. 3. 2016, č. j. 4 T 32/2016-158, byl stěžovatel uznán vinným přečinem krádeže podle § 205 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku (zjednodušeně skutkově řečeno se jednalo o tzv. černý odběr elektřiny), za který mu byl uložen právě trest odnětí svobody na jeden rok, s podmíněným odkladem jeho výkonu na zkušební dobu třiceti měsíců, a s tím, aby podle svých sil nahradil škodu, způsobenou trestným činem. Tímto trestním příkazem byla za stejný přečin odsouzena ke stejnému trestu i manželka stěžovatele, [REDACTED], nar. [REDACTED].
16. U obou dvou posléze došlo k nařízení výkonu původně podmíněně odložených trestů odnětí svobody v příslušném typu věznice; u stěžovatele se tak stalo na základě výše konkrétně označených usnesení soudu I. a II. stupně, jak je ve výroku usnesení krajského soudu uvedeno.
17. V této souvislosti nebylo přehlédnuto, že usnesením Okresního soudu v Havlíčkově Brodě ze dne 18. 8. 2022, sp. zn. 1 PP 91/2022, byla odsouzená [REDACTED] podmíněně propuštěna z výkonu trestu odnětí svobody nejen v této trestní věci (tj. sp. zn. 4 T 32/2016), ale uloženého jí i ve věci semilského okresního soudu sp. zn. 5 T 22/2022, a to na zkušební dobu v trvání jednoho roku a šesti měsíců, za současného uložení dohledu, a stanovení povinnosti, aby podle svých sil nahradila způsobenou škodu.
18. Z odůvodnění tohoto usnesení Okresního soudu v Havlíčkově Brodě krajský soud zjistil, že situace u manželky odsouzeného byla v řízení o podmíněném propuštění téměř shodná s tím, co vyšlo najevo u stěžovatele ve věci, nyní přezkoumávané nadřízeným soudem. Také ona splnila příslušnou délku nepřetržitého výkonu trestu odnětí svobody. Věznice ve [REDACTED] se také k její žádosti připojila. I tato odsouzená se v době řízení nacházela ve II. PSVD, věznice konstatovala její bezproblémovost, program zacházení plnila v celém rozsahu, s tím, že oproti stěžovateli dostala jen jednu kázeňskou odměnu. Z obsahu spisu (OS Semily sp. zn. 4 T 32/2016) je zřejmé, že i u ní se jednalo o uvěznění prvé (byť na ní byly vykonávány postupně dva nepodmíněné tresty odnětí svobody). Přesto byla z výkonu trestu odnětí svobody podmíněně propuštěna místně příslušným, tedy havlíkobrodským okresním soudem.
19. Za této situace proto napadené usnesení nemohlo obstát, tj. aby za téměř zásadně totožné důkazní situace (vyvstalé najevo v řízení o podmíněném propuštění), byl jeden odsouzený z výkonu trestu podmíněně propuštěn (tj. manželka odsouzeného), zatímco stěžovateli v takovém případě nebylo napadeným usnesením vyhověno (aniž by bylo ovšem v tomto usnesení podrobněji a přesvědčivěji vyloženo).
20. Krajský soud proto z podnětu stížnosti odsouzeného [REDACTED] napadené usnesení nejprve zrušil, a posléze sám rozhodl tak, že se ten podmíněně propouští z výkonu trestu odnětí svobody, se stanovením přiměřené, tj. dvouleté zkušební doby. K posílení výchovného účinku takového postupu se nad odsouzeným současně vyslovuje dohled probačního úředníka v rozsahu ustanovení § 49 až 51 tr. zákoníku, a současně mu krajský soud ukládá, aby podle svých sil, v této zkušební době, uhradil způsobenou škodu.

21. Nepovede-li odsouzený ve zkušební době svého podmíněného propuštění řádný život, nebude-li se řádně podrobovat soudnímu dohledu, či pokud nebude dodržovat omezení, spočívající v náhradě způsobené škody, vystaví se nebezpečí, že mu bude výkon zbytku trestu odnětí svobody nařízen.

22. Krajský soud výslovně připomíná, že důvodem k novému rozhodnutí ve věci, není - bezesporu objektivně existující - nepříznivý zdravotní stav stěžovatele, o čemž svědčí ve spise založené lékařské zprávy; potřebná léčebná péče – až na odůvodněné výjimky – se totiž poskytuje v rámci výkonu trestu odnětí svobody.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** další řádný opravný prostředek přípustný.

Hradec Králové 30. 1. 2023

JUDr. Zdeněk Korf v. r.
předseda senátu